

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

KOKOUKSEN AVAUS

Yht. valt. 11 §

Päätös:

TODETAAKOKOUKSEN EDUSTAJAT JA PÄÄTÖSVALTAISUUS SEKÄ HYVÄKSYTÄÄN
ÄÄNILUETTELO

Yht. valt. 12 §

Kokouskutsu ja sitä seurannut esityslista on marraskuun 15. päivänä 2019 lähetetty yhtymävaltuuston jäsenille. Lisäksi tieto kokousajankohdasta on ollut nähtävillä kuntayhtymän verkkosivuilla.

Päätös:

PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALITSEMINEN

Yht. valt. 13 §

Päätösehdotus: Pöytäkirjan tarkastajiksi, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina, valitaan Liisa Torniainen Mäntyharjulta ja Aini Pöyry Pertunmaalta.

Päätös:

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

TALOUSARVIO JA TOIMINTASUUNNITELMA SISÄLTÄEN HENKILÖSTÖ- JA KOULUTUSSUUNNITELMAN VUODELLE 2020 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2020 - 2022

Yht. hall. 51 § 13.11.2019 Ehdotukset talousarviosta ja toimintasuunnitelmasta sisältäen henkilöstö- ja koulutussuunnitelman vuodelle 2020 sekä taloussuunnitelmasta vuosille 2020 - 2022 seuraavat esityslistan mukana.

Kuluvan vuoden tavoin talousarviossa on tulevalle vuodelle epävarmuustekijöitä, jonka tällä kertaa aiheuttaa hallinto-oikeuteen menossa oleva hallintoriita-asia. Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupunkien vaatimus peruspääoman palauttamisesta aiheuttaa sen, että kuntayhtymän loppuselvityksen hyväksyminen jäsenkunnissa ja tätä kautta kuntayhtymän purkautuminen vuoden 2020 aikana on epätodennäköistä.

Talousarvio ei ole muutostilanteesta johtuen vertailukelpoinen aikaisempiin vuosiin. Koko kuntayhtymän talousarvion toimintakulujen arvioidaan olevan vuonna 2020 yhteensä 178.355 euroa.

Kokonaisuutena vuoden 2020 talousarvion arvioidaan olevan 178.205 euroa alijäämäinen.

Kuntayhtymä tukee ja edistää vuonna 2020 kuntayhtymän hallittua alasajoa. Tavoitteena, että kuntayhtymä purkautuu taloussuunnitelmakaudella; parhaimmillaan jo toimintavuoden aikana.

Esittelijän ehdotus: Yhtymähallitus käsittelee vuoden 2020 toimintasuunnitelman ja talousarvion sisältäen henkilöstö- ja koulutussuunnitelman ja vuosien 2020-2022 taloussuunnitelman.

Yhtymähallitus tekee ehdotuksen yhtymävaltuustolle.

Päätös: Yhtymähallitus esittää yhtymävaltuustolle ehdotuksen talousarviosta vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosille 2020-2022 sekä ehdotuksen sekä ehdotuksen henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta vuodelle 2020.

Yht. valt. 14 §

Päätösehdotus: Yhtymävaltuusto hyväksyy yhtymähallituksen ehdotuksen talousarviosta vuodelle 2020 ja taloussuunnitelman ehdotuksen ohjeellisena vuosille 2020 - 2022 sekä ehdotuksen henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta vuodelle 2010.

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

Päätös:

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

VALTUUTETUN EROAMINEN KUNTAYHTYMÄN YHTYMÄVALTUUSTOSTA

Yht. hall. 52 §

Tervon kunta on 11.11.2019 ilmoittanut, että kunnanvaltuusto on 7.11.2019 myöntänyt Sami Lempiselle eron muun ohella Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän yhtymävaltuuston edustajan paikalta.

Tervon kunta on valinnut uudeksi edustajaksi Erkki Pääkkösen.

Esittelijän ehdotus: Yhtymähallitus merkitsee saaneensa tiedoksi, että Sami Lempinen Tervosta on eronnut Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän yhtymävaltuuston jäsenen tehtävästä. Uudeksi jäseneksi on valittu Erkki Pääkkönen. Asia saatetaan edelleen yhtymävaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Päätösehdotuksen mukainen.

Yht. valt. 15 §

Päätösehdotus: Yhtymävaltuusto merkitsee asian tiedoksi.

Päätös:

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

IMATRAN, JOENSUUN JA LAPPEENRANNAN KAUPUNKIEN VAATIMUS PERUSPÄÄOMAN PALAUTUKSESTA

Yht. hall. 45 § 16.10.2019 Asianajaja Tuomo Vatanen joensuulaisesta Asianajotoimisto Surakka Oy:stä toimitti 9.10.2019 sähköpostilla kuntayhtymään Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupunkien vaatimuksen. Vaatimuskirjelmä on nähtävillä kokouspaikalla.

Vaatimus

Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupungit vaativat, että niille suoritetaan kuntayhtymän varoista kaupunkien osuudet peruspääomasta.

Kirjelmässä muun ohella todetaan:

Kuntayhtymän valtuusto on käyttänyt harkintavaltaansa väärin päättäessään 30.11.2016, että 1.1.2017 kuntayhtymästä eronneille päämiehilleni ei makseta niiden osuutta yhtiön [sic] varoista. Päätöstä tehtäessä oli jo tiedossa, että kuntayhtymä tullaan purkamaan. Tämän vuoksi korvausten maksaminen ei olisi voinut vaarantaa kuntayhtymän toimintaa jatkossa. Päämieheni ovat valmiita harkitsemaan myös sitä, että niiden osuudet lasketaan purkukustannusten maksamisen jälkeen jäsenille jaettavaksi jäävistä varoista. Tässä tapauksessa päämieheni olisivat varoja jaettaessa täysin samassa asemassa nykyisten kuntayhtymän jäsenten kanssa.

Toteamme, että perussopimusta on muutettu vasta siinä vaiheessa, kun kuntayhtymän tiedossa oli jo päämiesteni tuleva ero kuntayhtymästä. Tämän vuoksi muutosten ei voida katsoa sitovan sitä vastustaneita päämiehiäni.

Asiamies pyytää ilmoittamaan 30.10.2019 mennessä hyväksyykö kuntayhtymä vaatimuksen. Jos vaatimus kiistetään, kuntayhtymää pyydetään sisällyttämään vastaukseen kiistämisen perusteet. Lisäksi kirjelmässä pyydetään kuntayhtymää toimittamaan mahdollisimman pian selvitys kuntayhtymän tämänhetkisistä varoista, jotta kaupungit voivat arvioida korvausten euromääräisen suuruuden. Kuntayhtymä voi myös liittää arvion vielä syntyvistä purkukustannuksista.

Jos kuntayhtymä ei toimita vastausta tai vaatimukset kiistetään, kaupungit vievät asian hallintoriitamenettelynä hallinto-oikeuteen.

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

Kuntayhtymän purku

Kuntayhtymän nykyiset jäsenkunnat ovat lainvoimaisilla päätöksillään hyväksyneet vuonna 2019 kuntayhtymän purkusopimuksen. Sopimuksessa muun ohella päätetään niiden varojen jakamisesta, joita ei tarvita loppuselvitykseen ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen. Käytännössä Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupunkien tulee nyt viimeistään purkusopimuksen myötä osoittaa vaatimuksensa kuntayhtymän nykyisille jäsenkunnille.

Vaatimuskirjelmän ilmeisten puutteiden johdosta kuntayhtymä ei siirrä kirjelmää toimivaltaisille viranomaisille (hallintolain 21.1 §), sillä asia vaatii perusteellisen uudelleenvalmisteluun ja -harkinnan siitä, millä vaatimukset ylipäätään perustellaan.

Koska kyseessä on tässä vaiheessa korostuneesti *kuntien keskinäinen asia*, kirjelmän laatija voi pyrkiä saamaan kuntayhtymän nykyisiltä sekä vuodenvaihteessa 2016-2017 eronneilta jäsenkunnilta (yhteensä 55 kuntaa) suostumuksen asian yhteiseen selvittämiseen (hallintolain 8 §). Suomen Kuntaliitto voisi riippumattomana asiantuntijana selvittää asiaa.

Jäsenkunnat yrittivät sopia kuntayhtymän purkamisesta jo vuonna 2016. Se kariutui, koska osa jäsenkunnista hyväksyi ”muutetun sopimuksen” eivätkä jäsenkunnat saavuttaneet asiassa yksimielisyyttä.

Sopimuksessa pyrittiin myös ratkaisemaan vuodenvaihteessa 2016-2017 eronneiden jäsenkuntien peruspääomanpalautusasia.

Aloitteellinen purkusopimuksen kariutumiseen oli Imatran kaupunki.

Jäsenkunnilta kesti yli kolme vuotta sekaannuksen selvittämiseen sekä uuden purkusopimuksen valmisteluun ja hyväksyntään.

Kirjelmässä esitetään vaihtoehto, että Imatra, Joensuu ja Lappeenranta olisivat purkuhetkellä samassa asemassa nykyisten jäsenkuntien kanssa peruspääoma-asiassa. Käytännössä sama kirjaus sisältyi mainittuun sopimukseen ollen nimenomainen syy Imatran kaupungille vastustaa purkusopimusesitystä.

Hallintoriitamenettely

Joensuun kaupunginhallituksen 2.9.2019 (333 §) ja Lappeenrannan kaupunginhallituksen 2.9.2019 (334 §) vaatimusasiaa käsittelevien ratkaisujen selvitysosissa todetaan:

Siitä, voiko kaupunki saada hallintoriitamenettelyn tuloksena peruspääomaosuutensa palautetuksi kokonaan tai osittain, ei voida varmistua ennalta. Mikäli kaupunkien vaatimukset hylättäisiin, voi kaupunkien vastattavaksi tulla myös vastapuolen oikeudenkäyntikulut.

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

Hallintolainkäyttölain 69 §:ssä säädetään hallintoriitamenettelystä. Sen 1 momentin mukaan:

Julkisoikeudellista maksuvelvollisuutta tai muuta julkisoikeudellisesta oikeussuhteesta aiheutuvaa velvollisuutta tai oikeutta koskevan riidan samoin kuin hallintosopimusta koskevan riidan, johon haetaan viranomaisen ratkaisua muuten kuin muutoksenhakuteitse (hallintoriita-asia), käsittelee hallinto-oikeus.

Hallintolainkäyttölaki on kumottu ja se korvautuu 1.1.2020 alkaen lailla oikeudenkäytöstä hallintoasioissa, jonka 20 §:ssä säädetään hallintoriita-asiasta. Sen 2 momentissa todetaan:

Asiaa ei kuitenkaan käsitellä hallintoriita-asiانا, jos asia voidaan tai on voitu ratkaista hallintopäätöksellä tai perustevalitukseen annettavalla päätöksellä.

Hallintoriitamenettely ei sovellu kuntayhtymään kohdistettuun peruspääomanpalautusvaatimukseen, vaan erimielisyys olisi tullut ratkaista valitusmenettelyllä.

Kuntayhtymän päätös

Yhtymävaltuusto teki 30.11.2016 lainvoimaisen päätöksen (24 §), jolla se päätti olla palauttamatta vuodenvaihteessa 2016-2017 eronneiden 19 jäsenkunnan (ml. Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupungit) peruspääomia.

Jos vaatimusasiaa lähestytään 30.11.2016 24 §:ssä päätetyn ja hallintolain 8 luvun 50 §:n näkökulmasta (asiavirheen korjaaminen), päätöksessä ei ole tapahtunut virheellistä tai puutteellista selvitystä, päätös ei perustu väärään lain soveltamiseen, päätöstä tehtäessä ei ole tapahtunut menettelyvirhettä eikä asiassa ole uutta sellaista kuntayhtymän tiedossa olevaa selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Ainakaan vuoden 1980 jälkeen kuntayhtymä ei ole palauttanut peruspääomaa yhdellekään eronneelle jäsenkunnalle. Esimerkiksi ajalla 1.1.1990 - 1.1.2005 kuntayhtymästä erosi 17 jäsenkuntaa. Asia on huomioitu päätöksessä. Myös perussopimuksen muutosasia on käsitelty päätöksessä. Kuntayhtymä ei ole tiennyt päätöstä tehdessään, milloin ja miten kuntayhtymä puretaan. Asiaa koskevaa päätöstä ei ollut.

Eronneet kunnat jättivät tietoisesti jäljellejääneet jäsenkunnat hoitamaan ”ongelman”. Ilman 1.1.2018 toteutunutta palvelutuotannon liikkeenluovutusta kuntayhtymä olisi mahdollisesti tehnyt alijäämäisen loppuselvityksen. Jos purkutyö olisi nyt päätymässä alijäämäiseen

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

loppuselvitykseen, eivät vaatimuksen esittäjät olisi vaatimassa osuuttaan taloudellisista vastuista.

Kirjelmän laatija on tyytymätön päätöksen perusteluihin. Päätökseen voi hakea purkoa hallintolainkäyttölain 63 §:n nojalla Korkeimmasta hallinto-oikeudesta (hallintolain 8 §). Valitusmenettely on oikeussuojakeinona aina ensisijainen suhteessa hallintoriitamenettelyyn Hallintoriitamenettelyä ei ole tarkoitettu menetetyt määräajan palauttamiseen.

Tosin Lappeenrannan kaupunginhallitus on 6.2.2017 (52 §) päättänyt olla hakematta päätökseen muutosta. Kaupunginhallituksen mukaan päätöstä ei näyttäisi rasittavan mikään sellainen laillisuusvirhe, jolla päätös saataisiin valituksen jälkeen kumottua hallinto-oikeudessa. Mainitut kaupungit ovat tietoisesti yli 2,5 vuotta sitten jättäneet muutoksenhakutien hyödyntämättä. Kaupunkien aikomuksena on hakea hallintoriitamenettelyllä oikeussuojaa omilta ratkaisuiltaan.

Lopputilitysvarat

Kuntayhtymän on nyt toimitetun kirjelmän seurauksena lähes mahdoton arvioida kunnille siirtyvän lopputilityksen määrää. Asian edetessä hallinto-oikeuteen ja mahdollisesti Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, vienee prosessi kahdesta kolmeen vuotta. Muut eronneet jäsenkunnat saattavat esittää omat vaatimuksensa, jonka selvittäminen vie aikansa. Tuona aikana kuntayhtymää ei voida purkaa.

Kuntayhtymän johtaja on muussa yhteydessä arvioinut kuntayhtymän kustannusten olevan 1.1.2020 alkaen alimmillaankin yli 150.000 euroa vuodessa. Mahdollinen hallintoriita toisi tässä huomioimattomia kuluja. Kuntayhtymän tilillä on lokakuun 2019 alussa rahaa hieman yli 1,6 miljoonaa euroa (31.12.2019 summittaisena arviona noin 1,5 miljoonaa euroa). Kuntayhtymällä ei ole muuta taseomaisuutta eikä merkittäviä velkoja.

Hallintoriita-asia saattaa johtaa siihen, että kuntayhtymä purkautuu ja kuntayhtymän purkusopimuksessa sovitut velvoitteet lakkaavat vasta vuonna 2023. Lopputilitysvarat laskisivat tämän myötä selvästi alle miljoonan euron.

Lopuksi

Vaatimuksen osalta huomioitavaa on, että Lappeenrannan kaupunki on kirjannut kuntayhtymän peruspääoman alas taseestaan vuoden 2016 tilinpäätöksessä. Imatran ja Joensuun kaupungit ovat häivyttäneet asian julkisista vuosien 2016 ja 2017 tilinpäätöksistä, mutta oletettavasti peruspääoma on näissäkin kunnissa kirjattu alas. Kyse ei siis enää ole

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

palautuvasta peruspääomasta, vaan kaupungit hakevat kuntayhtymän varoista satunnaista tuottoa kaupunkien talouteen.

Kaupunkien perusteeton vaatimus ei muutostilanteesta johtuen aiheuta kuntayhtymälle pelkästään oikeudenkäyntikuluja. On todennäköistä, että kuntayhtymän purkautuminen viivästyy jo kirjelmän seurauksena. Viimeistään asian edetessä hallinto-oikeuteen kuntayhtymän tulee selvittää, mihin toimenpiteisiin se voi ryhtyä purkutyön viivästymisen aiheuttamien kustannusten perimiseksi Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupungeilta.

Esittelijän ehdotus: Vaatimuksen käsittely kuntayhtymässä raukeaa, koska:

- kuntayhtymä on tehnyt asiassa lainvoimaisen ratkaisun, johon kirjelmässä ei esitetä uutta selvitystä eikä päätös ole hallintolain 50 §:ssä tarkoitetulla tavalla virheellinen
- kuntayhtymän purkusopimus on hyväksytty kuntayhtymän jäsenkunnissa, jolloin kuntayhtymällä ei enää ole toimivaltaa ratkaista peruspääomaa koskevia uusia vaatimuksia ohi jäsenkuntien toimivallan.

Yhtymähallitus on 1.2.2017 (13 §) päättänyt, että mikkeliäinen Asianajotoimisto Puukko&Tuppurainen Oy edustaa kuntayhtymää mahdollisessa peruspääoman palauttamista koskevassa valitusmenettelyssä. Mainittua päätöstä sovelletaan myös peruspääoma asiaa koskevaan hallintoriitamenettelyyn. Työn tuntihinta on 220 euroa.

Asian käsittelyn raukeaminen toimitetaan tiedoksi kuntayhtymän jäsenkuntiin sekä Imatran, Joensuun ja Lappeenrannan kaupunginhallituksille.

Päätös: Päätösehdotuksen mukainen.

Yht. valt. 16 §

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös:

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

TIEDOKSI ASIAT JA MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Yht. valt. 17 § Kuntayhtymä myi Tuustaipaleen kuntoutumiskeskuksen laitosalueen ja irtaimistoa Mäntyharjun hakepoltin Oy:lle 45.000 eurolla.
Allekirjoitustilaisuus pidettiin 3.6.2019.

Päätösehdotus: Merkitään tiedoksi.

Päätös:

ITÄ-SUOMEN PÄIHDEHUOLLON KUNTAYHTYMÄ

Yhtymävaltuuston esityslista 15.11.2019 (27.11.2019 kokoukseen)

KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA KOKOUKSEN PÄÄTÖKSISTÄ TIEDOTTAMINEN

Yht. valt. 18 §

Päätösehdotus: Kuntalain 140 §:n nojalla määrätään, että kokouksen pöytäkirja pidetään nähtävänä kuntayhtymän verkkosivulla yleisessä tietoverkossa.

Päätös:
